

Disse undersøgelser angår blandt andet undersøgelser om »vækstforhold og dødelighed hos blåmuslingerne i Limfjorden« og »muslingeskrabning og effekter på miljøet«. Derudover har Danmarks Fiskeriundersøgelser gennemført undersøgelser af muslingebestanden i Limfjorden i 1993-1995, og der er gennemført et forsøg med muslingeopdræt på tove i Limfjorden.

Undersøgelser om genudlægning af små muslinger i Limfjorden

Muslingefiskerne og muslingeindustrien enedes i 1989 om over en 3-årig periode at iværksætte et forsøg med frasortering og genudlægning af små muslinger på banker i Limfjorden.

Formålet med forsøget var at undersøge, om det var muligt at udnytte de små muslinger, som hidtil var blevet frasorteret, til gavn for fiskeriet på længere sigt. Det daværende Fiskeriministerium og Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser stillede arbejdskraft til rådighed for forsøget. Man indgik et samarbejde med Limfjordsamterne, som også bidrog til forsøget ved at stille arbejdskraft og fartøjer til rådighed.

Forsøget blev delt i to undersøgelser: dels en teknisk/biologisk, dels en vækst/produktionsdel.

Undersøgelserne – dvs. laboratorieudstyr samt drift af genudlægningsfartøj – finansieres i øvrigt af erhvervet, der til formålet stiftede Foreningen Muslingeerhvervet.

Tekniske/biologiske undersøgelser

Denne del af undersøgelserne havde til formål at belyse de forskellige sorteringsystemers behandling af små genudlægningsmuslinger og vurdere deres overlevelse til genudlægnings-tidspunktet.

Undersøgelserne rettede sig mod sorterings-effektivitet, mængden af beskadigede muslinger, genudlægningsmaterialets sammensætning og overlevelse af de små frasorterede muslinger.

Vækst/produktionsbiologiske undersøgelser

Undersøgelsen rettede sig mod at undersøge væksten i den 3-årige forsøgsperiode hos de genudlagte muslinger på forskellige lokaliteter og efter forskellige sorteringsmetoder (omplantning, sortering om bord og efter sortering på land).

Forsøgets resultater blev nogle anbefalinger med hensyn til en eventuel permanent ordnings tekniske gennemførelse, idet det blandt andet blev konstateret, at 65-74 pct. af genudlæg-

ningsmaterialet bestod af levende små muslinger.

Væksten og dødeligheden hos de genudlagte muslinger var sådan, at man med en skønnet genudlægningsmængde på 33.000 t skønnede at ville kunne fiske ca. 28.000 t muslinger.

På baggrund af forsøget blev der gennemført visse ændringer i reguleringen af blåmuslingefiskeriet. Blandt andet blev genudlægning af frasorterede små muslinger indført som en integreret del af reguleringen, samtidig med at det blev tilladt at lande med op til 30 pct. undermålsmuslinger, når de små muslinger blev frasorteret på land.

Undersøgelserne er afrapporteret i følgende 2 rapporter, som kan rekvireres hos Danmarks Fiskeriundersøgelser:

1. 1991. Sortering og genudlægning af blåmuslinger i Limfjorden (DFH-rapport nr. 525).
2. 1993. Sortering og genudlægning af blåmuslinger i Limfjorden II Vækst og produktion (DFH-rapport nr. 455).

Evaluering af bestandstørrelserne 1993-1995

I perioden 1993 til 1995 har Danmarks Fiskeriundersøgelser gennemført undersøgelser af muslingebestanden i Limfjorden med henblik på at følge udviklingen i bestandstørrelsen, størrelsesfordelingen af muslinger og dens geografiske udbredelse.

Resultaterne af undersøgelserne foreligger i DFU-rapporten »Blåmuslingebestanden i Limfjorden 1995 samt evaluering af bestandstørrelser i perioden 1993-1995«. Rapporten kan rekvireres hos Danmarks Fiskeriundersøgelser.

Dødelighed og vækst hos muslinger

I 1994 og 1995 er der gennemført en undersøgelse vedrørende dødelighed og vækst hos muslinger i Limfjorden.

Projektets formål var at beskrive, hvorledes væksten og dødeligheden hos muslinger varierer geografisk og over tid i Limfjorden. Den første del af projektet omhandler væksten hos muslingerne og beskriver tilgangen af fiskbare muslinger. Den anden del af projektet beskriver muslinger som fødegrundlag for søstjerner. Resultater fra undersøgelserne vil kunne bruges til forståelse af blåmuslingernes vækst og til udnyttelsen af blåmuslingen som ressource.

Undersøgelserne er nu afsluttet, og projektet forventes endeligt afrapporteret i april 1996.

Projektet er gennemført som led i en aftale med Limfjordsamterne og Skov- og Natursty-